

vare en nødvendig Følge af Hæverorganisationsloven, er der dog endvidere foreslaaet adskillige Endringer, navnlig ogsaa med Hensyn til at gjøre Bestemmelserne saa tydelige og klare som muligt, hvorhos man i Ordningen af Materien har søgt at give Loven en mere let overstuelig Form. Den eneste Fritagelse for Værnepligt, som man har anseet det for rigtigt at holde paa, foruden den, der gjælder for de Mandspersoner, som ere fødte paa Island, Færøerne og Danmarks Besiddelser udenfor Europa, saalænge de ikke tage Ophold her i Landet, angaaer dem, som have modtaget den geistlige Ordination samt tillige med dem alle af Staten anerkjendte Religions-samfundes Geistlige; de skulle udflettes af Rul-len og være frie for Værnepligten. Det er en Selvfølge, at de unge Mænd, som vælge den geistlige Virksomhed, maae, saalænge de ikke endnu have modtaget Indvielsen til denne, lige med alle Andre være Værnepligten undergivne og tage Deel i Kampen for Fædrelandets Forsvar, hvilket ogsaa hidtil har fundet Sted, og i høi Grad sandt Sted i Krigen 1848—50, hvori mange af de Mænd, der nu sidde i geistlige Embeder, dygtigt og kraftigt toge Deel, men ligesom det modstrider min Følelse, saaledes har jeg det Haab, at det ogsaa af den almindelige Opfattelse her i Landet maa findes urigtigt, at den Mand, der er kommen ind i geistlig Virksomhed, drages bort fra denne og føres tilbage i Combatanternes Rækker. Dette er Grunden, hvorfor jeg har fundet det rigtigt at bevare denne eneste i Vedkommendes Stilling begrundede Fritagelse for Værnepligten. — Jeg har endvidere anseet det for rigtigt nu at bringe i Forslag en fast Ordning af de Embedsmænds Stilling, som fungere ved Udskrivningsvæsenet. Jeg er gaaet ud fra, at det vilde være det Rigtige, at man lod Udskrivningskredse falde sammen med Brigadefredsene, og paa denne Maade vil Udskrivningschefernes Antal blive reduceret fra 8 til 5. Jeg har den Tro, at naar der fra Sessjonerne borttages nogle Forretninger, som ikke nødvendigt staae i Forbindelse dermed, ville 5 Udskrivningschefer fuldstændigt være i Stand til i et forholdsmæssigt kort Tidsrum at fremme de med Udskrivningsvæsenet forbundne Forretninger. Det er en Selvfølge, at dette Forslag

med Hensyn til Ordningen af Udskrivningsvæsenet vil blive completeret ved Forelæggelsen for Rigsdagen af et Forslag om Gager og Contoirkoldsgodtgjørelser til Embedsmændene, og at dette ikke allerede forelægges det høie Thing samtidigt med denne Lov, maa altsaa ikke betragtes, som om Regjeringen ikke har havt et aabent Die for, at det er den rette Fremgangsmaade at gjøre Gagebestemmelserne til Gjenstand for et særligt Lovforslag. — Med Hensyn til det befarnede Mandstabs Indkaldelsesmaade har man forgjæves bestræbt sig for at finde en væsentlig anden Ordning end den, der nu er den gjældende efter Værnepligtsloven af 2den Marts 1861, men det høie Thing vil see, at man har søgt at forskaffe dette Mandstabs den samme Afgang til ved at begjære Udsættelse i Fredstid at kunne undgaae Forskyrrelse i dets theoretiske Udbannelse, som er indrømmet de Landværnepligtige. Der er ogsaa i Forbindelse med denne Afdeling af Loven foreslaaet en Bestemmelse, hvorved Regjeringen vil faae noget friere Hænder til at indkalde det befarnede Mandstabs ogsaa til et senere Tidspunkt, navnlig i Tilfælde af Krigsberedskab. Iøvrigt skal jeg tillade mig at henvise til de Lovudkastets ledagende, udførlige Motiver, og med denne Udtalelse skal jeg have Sagen anbefalet til Thingets velvillige Drøftelse.

Formanden: Exemplarer af Lovudkastet ville blive omdeelte til de Herrer Medlemmer.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var: Forelæggelse ved Krigsministeren af Udcast til Lov om Anskaffelse af Materiel og Inventarium til aarlige Øvelsesleire samt Oprettelse af saadanne Leire i Finantsaaret 1868—69.

Krigsministeren: Det vil være i det høie Things Erindring, at det ved Hæverlovens § 19 blev bestemt, at der aarlig skulde afholdes Leirøvelser med 10 Batailloner, bragte paa fuld Krigsstyrke, et Rytterregiment, to Batterier og et Ingenieurcompagni. Leirøvelser ere i Grunden noget temmelig Ukjendt hos os; vi have i de senere Aar, saavidt jeg mindes, var det i Aaret 1865, kun havt to smaa Leire, den ene i Sjælland